

Moja zgodba

Lahko bi rekla, da se je zgodba z alkoholom v moji družini začela že pred mojim rojstvom. Stric, na katerega sem ravno iz tega razloga neizmerno ponosna, je zasvojenost z alkoholom premagal ob podpori žene in celotne družine. Moj dedek po očetovi strani ima še danes težave z alkoholom. Najbrž jih bo imel do smrti. Ima obdobja, ko ne počne drugega kot pije, in ima obdobja, ko ne bi nihče pomislil, da ga ima alkohol pod popolnim nadzorom. A zgodba, o kateri želim spregovoriti, je zgodba moje mame.

Začelo se je tam nekje okoli mojega petnajstega leta. Morda kakšno leto prej. Letos jih bom dopolnila petindvajset. Situacija pa ni nič boljša, daleč od tega. Začelo se je dokaj nedolžno, s kozarčkom viskija ali pivom zvečer na balkonu najemniškega stanovanja, kjer smo živeli z maminim partnerjem. Stopnjevalo se je dokaj hitro. Čez leto ali dve, ko sva seveda spet živeli pri babici (mama je odvisna od nje, nima nikakršnega občutka odgovornosti, nikoli ni bila redno zaposlena, od nekdanje je neredna plačnica ...), je bilo že zelo hudo. Ponoči sem se zbuvala zaradi vpitja med mamo in babico ali pa zaradi mame, ki je sedela na moji postelji in me pijana božala, jokala in mi izpovedovala svoje težave. Bilo je veliko čustvenih izpovedi, seveda vedno v pijanem stanju, mama je potrebo po partnerju (zamenjala jih je verjetno več kot zobnih ščetk) nadomestila s čustvenim in psihičnim pritiskom name. Prepri, vpitje, manipulacija in psihično nasilje so postali del mojega vsakdana.

Vijudnostni stiki. Gimnazijo sem opravila z zelo dobrimi ocenami in še danes mi ni jasno, kako, glede na neprespane noči in stresne dni, ko nisem imela pojma, kaj me čaka doma. Pri osemnajstih sem se odselila k fantu in pri njem ostala pet let. Ponoči sem izklapljala telefon, saj so me zbuvali pijani klici – enkrat sem sredi noči pretekla pot do babice, ker je mama grozila, da se bo zgodilo nekaj tragičnega. Odraščala sem v nenehnem strahu, da bi se babici ali mami kaj zgodilo. Ščasoma, ko sem stara dvajset let, sem ugotovila, da moram prekiniti stike. Vedela sem, da babica ne bo nikoli ukrepala, nikoli se ne bo odpovedala »skrbni« za štiridesetletno hčer (četudi jo izsiljuje, manipulira in se besedno izživlja nad njo), ker se je pač tako odločila in drugače ne bi znala živeti. Ker otrok je pa le otrok. Zato sem se torej umaknila jaz.

Danes sem stara štirindvajset let in živim sama v najemniškem stanovanju. Že pred leti sem pre-

kinila stike z mamo. Kliče me ne več – trajalo je kar nekaj časa, da so se nočni neodgovorjeni klici nehali. Občasno pošlje kakšen SMS, na katerega z muko odpišem. Za denar me ne prosi več. Če se srečava v trgovini, se vljudno pozdraviva in poklepeta. Vedno se konča z vabilom, naj se kaj oglasim. Še vedno grem k babici le, ko predvidevam, da mame ni doma. Tudi do babice, ki je sicer vedno skrbela zame, sem vzpostavila distanco, saj je njen odnos do mame (in tudi mene) toksičen in nerealen. In tak bo vedno. Vedno, ko sem se jima pustila in se približala, sem se opekla.

Vsak dan zaupam malo bolj. Težko bi rekla, da razmere doma niso vplivale name. Se pa še vedno odločam, ali sem zaradi tega močnejša ali šibkejša. Včasih se mi zdi, da sem močna, da malokdo od šestnajstega leta dela in obenem redno študira, malokdo pri triindvajsetih živi sam v garsonjeri, malokdo se sam preživlja praktično vsa leta študija. Na to sem ponosna. In to je vse, kakor posledica mojega življenja v kaotičnem okolju. Naredila bi namreč vse, samo da ne bi nikoli več živela doma. Vendar pa se zavedam, da so ne-varni odnosi v družini vplivali tudi na moj pogled na partnerstvo, družinske vezi in samostojnost. Že dolgo nikomur ne zaupam povsem. Vedno sem se počutila izdano, tudi zaradi babice, ki je razpeta med hčerko in vnukinjo – še danes mami pove vse, kar ji zaupam. To nezaupanje vsekakor vpliva tudi na moje intimne odnose. Velikokrat se zaprem vase, čeprav v sebi kar kričim po pozornosti in nežnosti partnerja. Velikokrat se sama sebi zdim nezrela, otročja, nesposobna in nevredna ljubezni. Ves čas sem razpeta med željo, da bi obiskala babico, in odporom, da bi morala iti tja, se smehljati in poslušati zgodbe o mami.

Čeprav vsakokrat znova povem, da se o njej ne želim pogovarjati, da ne želim stikov z njo, babica še kar vztraja. Še vedno pritiska name:

»Tako ne bo šlo večno.« Čutim strašno krivdo, čutim odpor, čutim pomilovanje, ker nisem dovolj močna, da bi mi bilo vseeno. Strah me je, da bi nekoč morala prevzeti skrb za mamo, čeprav ona nikoli ni skrbela zame. Da bi morala prenašati njene laži, manipulacijo, jok. Bojim se prihodnosti, ker se bojim, da bi me dohitela preteklost. Bojim se, kako bom ohranila distanco med družino, ki si jo bom verjetno nekoč ustvarila, in družino, ki je delno ustvarila mene. A delam na tem.

Trudim se. Vsak dan zaupam malo bolj. Sebi in drugim. In počasi bom postala oseba, kakršna si želim biti. Vendar pa na žalost vem, da se moram ravno zato držati stran od svoje kaotične družine, nad katero ima nadzor alkohol.

Anonimna (podatki v uredništvu)

Napišite nam svojo zgodbo!

Bralke in bralci Jane, če ste odrasli v družini z alkoholiki, napišite nam svojo zgodbo! Zanima nas, kaj ste doživljali, ali ste se zavedali, da živijo družine, ki ne poznajo zasvojenosti, najbrž veliko bolje od vaše. Kakšne posledice so imele otroške travme v odraslem življenju? Vam jih je uspelo premagati? Pijete, kadite, posegajte po prepovedanih drogah tudi sami ali člani družine, ki ste si jo ustvarili? Če se bo nabralo dovolj zgodb, bodo morda izšle v knjigi. Dolžina zgodb naj ne presega 5.000 znakov s presledki, avtorji objavljenih del bodo dobili knjigo Odrasli otroci alkoholikov založbe Chiara, zato seveda pripišite naslov. Če želite, so lahko zgodbe anonimne, mi pa seveda moramo vedeti, čigave so. Zgodbe pošljite na naslov: Revija Jana, Vevška cesta 52, 1260 Ljubljana – Polje ali na e-naslov: jana@media24.si